RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 102.230 van 20 december 2001
in de zaak A. 82.517/XIV-4413.

In zake : XXX,
die woonplaats kiest bij
Advocaat R. MEERS,
kantoor houdende te 1050 BRUSSEL,
Louizalaan 149

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Binnenlandse Zaken.

DE VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat XXX, van Armeense nationaliteit, op 16 februari 1999 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 26 november 1998 van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen, Tweede Nederlandse Kamer, waarbij wordt geweigerd hem als vluchteling te erkennen;

Gelet op de beschikking van 31 maart 1999 waarbij aan de verzoekende partij het voordeel van de kosteloze rechtspleging wordt verleend;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN, op grond van artikel 23, van het koninklijk besluit van 9 juli 2000 houdende bijzondere procedureregeling inzake geschillen over beslissingen betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gelet op het verzoek tot voortzetting teneinde te worden gehoord van de verzoekende partij;

Gelet op de beschikking van 25 oktober 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 28 november 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat Fr. VAN DEN WEGHE die, loco Advocaat R. MEERS verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat G. COOLSAET die, loco Advocaat C. DECORDIER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. XXX, van Armeense nationaliteit, komt op 8 augustus 1996 in het Rijk aan en vraagt op 12 augustus 1996 om erkenning van de hoedanigheid van vluchteling.

1.2. De aanvraag wordt op 10 augustus 1998 door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen verworpen.

1.3. Verzoeker tekent tegen deze weigeringsbeslissing op 26 augustus 1998 hoger beroep aan bij de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen.

1.4. Op 12 oktober 1998 beslist de gemachtigde bijzitter van de Tweede Nederlandse Kamer van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen dit beroep zelf als alleenrechtsprekend lid te behandelen omdat "na inzage van het verzoekschrift tot beroep de indruk is ontstaan dat het beroep overkomt als kennelijk ongegrond".

1.5. Het beroep wordt opgeroepen op de zitting van 6 november 1998.

Op deze zitting wordt verzoeker, bijgestaan door zijn toenmalige raadsman, gehoord.

1.6. Op 26 november 1998 neemt de gemachtigde bijzitter van de Tweede Nederlandse Kamer van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen de thans bestreden beslissing, waarbij het beroep ontvankelijk, maar ongegrond wordt verklaard en de erkenning van de hoedanigheid van vluchteling derhalve wordt geweigerd.

Deze beslissing rust op volgende redengeving :

“Gelet op het verzoekschrift waarin appellant om zijn beroep er mee te verantwoorden de volgende feiten en middelen ter beoordeling voorlegt. De recente wijzigingen in Armenië brachten een legalisering van de Dashnak-partij met zich en wijzigde de houding van de overheid ten overstaan van de leden van die partij en haar aanhangers. De bestreden beslissing stelde verder dat de politieke veranderingen met zich meebrachten dat appellant niet meer zou vervolgd worden voor wat betreft de oproep voor het leger, en dergelijke oproep werd in Armenië wel degelijk in het Russisch bezorgd. Hij verwijst naar het feit dat een vluchteling alleen maar in het geval van fundamentele wijzigingen kan weigeren om de bescherming van zijn land in te roepen. Hij wijst er op dat er toch verschillende voorwaarden zouden moeten vervuld worden vooraleer een Staat kan besluiten geen bescherming meer te verlenen aan een erkend asielzoeker en dat een overheid wel echt bij machte moet zijn om haar burgers voldoende bescherming te bieden;
Gezien appellant in zijn verzoekschrift betwist dat de politieke wijzingen in Armenië wezenlijk, effectief en duurzaam zijn, de wijziging is nog te recent, en er is nog geen informatie bekend over het lot en de houding van het gezag tegenover lagere partij-militanten. Er zijn nog gevallen bekend van politie en agenten van het ministerie van Binnenlandse Zaken bij het optreden tegen vermeende politieke tegenstanders of gedetineerden van gemeen recht, veiligheidsdiensten slaan er nog steeds de gedetineerden. Appellant voerde in juni 1995 propaganda voor een vooraanstaand Dashnak-partijlid en hij rapporteerde over fraude op de verkiezingsdag door de regeringspartijen en ook dit werd hem niet in dank afgenomen en hij werd daarvoor vervolgd. Nooit werd antwoord bekomen op vragen tot de hoogste gezagsdragers om voor zijn familie bescherming te verkrijgen, wel moest hij vaststellen dat personen in vergelijkbare omstandigheden het voorwerp uitmaakten van valse beschuldigingen en vervolgingen voor de rechtbank. Zijn achtergebleven familie wordt er nog lastig gevallen en dat maakt zijn vrees toch duidelijk;
Gezien er ter zitting van appellant nog kan vernomen worden dat hij van hieruit geen enkel contact meer heeft onderhouden met zijn vroegere medestrijders, hij deed geen poging om navraag te doen om te weten hoe het met zijn bescherming na de wijzigingen kon gesteld zijn in zijn land van oorsprong. Hoe hij dan in staat was nog iets te weten over de huidige situatie van zijn achtergebleven familie, of van anderen, kan appellant dan ook niet duidelijk maken. Hij vertelt een initiatief naar dergelijke informatie niet te hebben willen nemen omdat hij er zeker van is dat de overheid hem niet kon beschermen. Ook zijn eigen Dashnak-partij heeft volgens appellant geen macht om hem te beschermen;
Gezien appellant wel blijft volhouden dat hij een vervalsen van de verkiezingen in 1995 kon vaststellen, moet er nu toch worden vastgesteld dat het verdere verloop van die zaak hem nadien niet meer geïnteresseerd heeft zodat hij zelfs niet weet te vertellen of hij ooit echt van iets in beschuldiging werd gesteld of een veroordeling bij verstek opliep zodat uit die houding van appellant tenslotte moet vastgesteld worden dat er bij hem geen enkele echte interesse meer kon vastgesteld worden van wat er gebeurde of kon gebeurd zijn nadat hij zijn land van oorsprong verliet;
Overwegende dat de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen haar oordeel moet steunen op de feitelijke situatie, zoals deze zich voordoet in het land van oorsprong op het ogenblik van haar beslissing (FERNHOUT, R., ‘Erkenning en toelating als vluchteling in Nederland’, Kluwer, Deventer, 1990, blz. 76, nr. 95; SPIJKERBOER, T.P. en VERMEULEN, B.P., Vluchtelingenrecht, Serie Migratierecht, III, NCB, Utrecht, 1995, 62-67; zie ook : HATHAWAY, J.C., "The Law of Refugee Status", Butterworths, Toronto-Vancouver, 1991, 74-75 en BRUIN, R., ‘Het asielrecht vereist een ex nunc toetsing’, supplement bij Nieuwsbrief asiel- en vluchtelingenrecht, 1992, blz. 149-156; Raad van State arrest nr. 46.530 van 16 maart 1994 in zaak van Munsiensi/Belgische Staat);
Overwegende dat deze stelling voortvloeit uit de definitie van vluchteling zoals geformuleerd in artikel 1 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en waarin het criterium ‘gegronde vrees voor vervolging’ het wezenlijke is. Determinerend bij het onderzoek van dit criterium is of appellant thans een toevluchtsoord nodig heeft voor een te verwachten risico van vervolging in zijn land van oorsprong;

Overwegende dat er niet kan aangenomen worden dat een politieke partij die mede aan de macht is niet tegelijkertijd zou kunnen zorgen dat haar aanhangers een normaal leven zouden kunnen leiden. Appellant kan niet aantonen dat hij ooit om enige bescherming vanwege de overheid heeft willen vragen zodat hij nog minder kan geloofwaardig maken dat hij die niet zou kunnen krijgen. Zelfs indien de politie in zijn land van oorsprong soms op laakbare wijze te werk zou gaan bij ondervragingen, kan dit volgens de ingeroepen Conventie op zichzelf geen grond vormen voor een erkenning als vluchteling;
Overwegende dat appellant nog steeds geen erkend vluchteling is geweest zodat zijn verwijzing naar de verschillende voorwaarden die moeten vervuld zijn om niet langer aan een erkend vluchteling bescherming te verlenen voor zijn geval dan ook niet dienend zijn;
Overwegende dat appellant reeds geruime tijd de leeftijd had overschreden waarop men zijn normale militaire dienstplicht moet vervullen. Een motief voor het nog belang hechten aan eventueel nog weder op te roepen burgers is niet meer aanwezig. En in landen waar er militaire verplichtingen bestaan, en het zich daaraan onttrekken door de wetgever normaal strafbaar wordt gesteld, dan kan een vrees voor de toepassing van dergelijke wet niet aanzien worden als een vrees in de betekenis die de ingeroepen Conventie daaraan wil geven waarbij nog komt dat appellant zelf niet heeft pogen aan te tonen of geloofwaardig te maken dat dergelijke wetgeving tegenover hem op een buiten elke verhouding staande wijze zou toegepast worden (zie nrs. 167 tot 169 op blz. 43 van de 'Guide des Procédures et Critères à appliquer pour déterminer le Statut de Refugié' in september 1979 te Genève uitgegeven door het Hoog Commissariaat van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen);
Overwegende dat appellant nochtans als verzoeker de verplichting van de bewijslast bleef behouden voor de door hem aangebrachte elementen (zie nrs. 195 en 196 op blz. 51 en nr. 205a op blz. 53 van de geciteerde 'Guide') zodat er thans alleen maar kan vastgesteld worden dat appellant daarin gefaald heeft want nergens kan er nu nog ontdekt worden waarom appellant thans nog enige echte vrees objectief kan verantwoorden. Een gegronde vrees heeft geen betrekking op de subjectieve gevoelsmatige reactie van de betrokkene maar op het risico dat hij loopt. Deze interpretatie wordt o.m. bevestigd door het feit dat het Verdrag, teneinde de toepassing ervan te doen ophouden (artikel 1, C, 5) verwijst naar de objectieve veiligheidssituatie in het land van herkomst en geen rekening houdt met het feit of betrokkene al dan niet een subjectieve vrees heeft om terug te keren (J.C. Hathaway 'The Law of Refugee Status, Butterworths, Canada 1991, 66 en volgende');
Overwegende dat een 'gegronde vrees' geen betrekking heeft op de vrees die niet op objectieve wijze gerechtvaardigd wordt hoezeer ook deze vrees redelijk kan lijken vanuit het standpunt van het betrokken individu. De vraag is wat er zou kunnen gebeuren indien de betrokkene zou terugkeren naar het land waarvan hij de nationaliteit heeft. Het doel van het Verdrag is niet een oplossing te bieden voor een vrees, maar een toevluchtsoord te bezorgen aan de personen wiens vrees voor vervolging in werkelijkheid gegrond is (British House of Lords, R.v. Secretary of State for the Home Department, ex arte Sivakumaren, 1988, vermeld in 74 in J.C. Hathaway reeds geciteerd). Appellant moest dan ook alleen nog geloofwaardig maken dat hij een werkelijk risico voor vervolging loopt indien hij zou terugkeren, en is daar dus niet in geslaagd;
Overwegende dat derhalve na heronderzoek van het verzoek van appellant moet blijken dat de bestreden beslissing reeds eerder tot het passende besluit was gekomen omdat de door appellant gerelateerde feiten, in zover ze met de werkelijkheid overeenstemmen en rekening houdende met datgene wat over zijn land bekend is bij de Vaste Beroepscommissie, niet kunnen geïnterpreteerd worden als een bewijs dat appellant zich buiten het land bevindt waarvan hij de nationaliteit bezit en de bescherming van dat land niet kan of niet wil inroepen omwille van een gegronde vrees voor vervolging vanwege zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of politieke overtuiging in de zin van artikel 1, paragraaf A, alinea 2 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951,";

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat in een enig middel verzoeker aanvoert dat de bestreden beslissing genomen is met machtsoverschrijding :

"Doordat de Vaste Beroepscommissie voor de Vluchtelingen in haar beslissing stelt dat verzoekende partij niet als vluchteling kan worden erkend in de zin van artikel 1, paragraaf A, alinea 2 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951, en het Protocol van New York van 31 januari 1967 betreffende Status van Vluchteling, daar verzoekende partij geen gegronde vrees kan aantonen, die op objectieve wijze gerechtvaardigd wordt, dat hij vervolgd zal worden om zijn politieke overtuiging in het land waarvan hij de nationaliteit bezit;
Dat de Vaste Beroepscommissie deze beslissing motiveert door te stellen dat niet kan worden aangenomen dat een politieke partij (in casu de Dashnak-partij), die mede aan de macht is niet tegelijkertijd zou kunnen zorgen dat haar aanhangers een normaal leven zouden kunnen leiden, dat verzoekende partij niet heeft aangetoond dat hij ooit enige bescherming vanwege de Armeense overheid heeft willen vragen, dat zelfs indien de politie in Armenië soms op laakbare wijze te werk zou gaan bij ondervragingen, dit nog geen grond is voor een erkenning als politiek vluchteling, en dat het feit dat verzoekende partij niet voldeed aan de wettelijke vereisten van militaire dienstplicht tot gevolg heeft dat hij geen gegronde vrees kan hebben op vervolging in de zin van het Verdrag en het Protocol wegens het niet vervullen van zijn dienstplicht;
Terwijl verzoekende partij heeft aangetoond dat hij omwille van zijn aanklacht tegen verkiezingsfraude in 1995 werd vervolgd en bedreigd door politieke tegenstanders en de overheid, dat hij hierdoor zelfs reeds slachtoffer is geweest van fysiek geweld en dat hij volledig onterecht werd opgeroepen om zijn militaire dienstplicht uit te oefenen en daardoor onterecht vervolgd wordt omwille van het feit dat hij geen gehoor heeft gegeven aan voormelde oproep;
Dat uit de feiten aangehaald door verzoekende partij voor de Vaste Beroepscommissie tevens blijkt dat er nog steeds personen om hun politieke overtuiging en lidmaatschap van de Dashnak partij worden vervolgd en gevangen gehouden in Armenië ook al is de Dashnak partij niet meer verboden en heeft zij vertegenwoordigers in het parlement van Armenië;
Dat vooreerst uit paragraaf 43 van het Handboek betreffende de Procedures en Criteria voor het vaststellen van de Status van Vluchtelingen (Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status under the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees'. uitgegeven door de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties, tweede editie 1992, HCR/IP/4/Eng/REV. 1) blijkt dat men bij het beoordelen van de gegronde vrees voor vervolging ook kan rekening houden met de ervaringen en vervolging van familieleden, vrienden en andere personen met dezelfde politieke overtuiging;
Dat vervolgens uit het feit dat de Armeense politie nog steeds brutaal optreedt en vermeende politieke tegenstanders oppakt en vervolgt, een feit erkend door de Vaste Beroepscommissie, blijkt dat de Armeense overheid niet in staat is om haar bevolking in afdoende mate te beschermen, en dit ondanks het feit dat de Dashnak partij vertegenwoordigd is in het parlement, waardoor de motivering van de Vaste Beroepscommissie een tegenstrijdigheid bevat daar deze laatste stelt dat niet kan worden aangenomen dat een politieke partij (in casu de Dashnak-partij), die mede aan de macht is niet tegelijkertijd zou kunnen zorgen dat haar aanhangers een normaal leven zouden kunnen leiden;
Dat tenslotte uit het feit dat de Armeense politie nog steeds laakbaar optreedt, zelfs nu de Dashnak partij vertegenwoordigd is in het parlement en zelfs nu Armenië een bepaalde mate van democratie kent, blijkt dat de wijziging in het regime van Armenië niet noodzakelijk geleid heeft tot een volledige verandering in de houding van een gedeelte van de vertegenwoordigers van de publieke macht en met name de lagere overheden en politie, en dat verzoekende partij nog steeds met gegronde vrees kan hebben te worden vervolgd voor zijn politieke overtuiging;
Dat bijgevolg uit het geheel van de door de Vaste Beroepscommissie vastgestelde onterechte oproep voor militaire dienst, de vervolging van verzoekende partij wegens zijn aanklacht tegen verkiezingsfraude gepleegd door medestanders van het regime in

1995, de vervolging van andere leden van de Dashnak partij en het laakbaar optreden van de Armeense politie, door de Vaste Beroepscommissie niet in rede en rechte kon worden afgeleid dat verzoekende partij gefaald heeft om een objectieve gegronde vrees voor vervolging aan te tonen in de zin van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en het Protocol van New York van 31 januari 1967 betreffende Status van Vluchteling schendt;
Zodat enerzijds de motivering van de Vaste Beroepscommissie tegenstrijdigheden bevat, waardoor de beslissing niet naar rechte en behoren werd gemotiveerd, en waardoor de beslissing van de Vaste Beroepscommissie niet gedragen wordt door deze motivering;
Zodat anderzijds de Vaste Beroepscommissie tevens artikel 1, paragraaf A, alinea 2 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en het Protocol van New York van 31 januari 1967 betreffende Status van Vluchteling schendt;
Dat indien verzoekende partij wordt teruggewezen naar Armenië, hij gevaar loopt voor zijn leven en fysische integriteit, daar waar eenieder recht heeft op de persoonlijke veiligheid;
Zodat de beslissing van Vaste Beroepscommissie hierdoor tevens artikel 2, 3 en 5 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950, schendt";

2.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de Raad van State zich niet in de plaats mag stellen van de feitenrechter wanneer deze zijn beoordelingsbevoegdheid uitoefent, dat de commissie haar beslissing voldoende heeft gemotiveerd daar ze geen enkele twijfel laat bestaan over de gronden van de afwijzing van het verzoek, dat de affirmaties van verzoeker niet van aard zijn aan te tonen dat de bestreden beslissing niet op verantwoorde motieven zou steunen, dat de bestreden beslissing verzoeker niet dwingt om naar Armenië, zijn land van herkomst terug te keren, dat de vermeende schending van de artikelen 2, 3 en 5 van het E.V.R.M. derhalve niet voorhanden is;

2.3. Overwegende dat in de mate waarin verzoeker de ter staving van zijn aanvraag ingeroepen feitelijke gegevens herhaalt, het middel niet in aanmerking kan worden genomen; dat de Raad van State immers geen tweede instantiegerecht is, dat de aanvraag om erkenning van de hoedanigheid van vluchteling opnieuw ten gronde onderzoekt; dat de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen duidelijk aangeeft dat verzoeker, gezien het mede aan de macht komen van zijn partij, de bescherming vanwege de overheid moet kunnen bekomen om vervolgens te overwegen dat "zelfs indien de politie in zijn land van oorsprong op laakbare wijze te werk zou gaan bij ondervragingen, dit volgens de ingeroepen Conventie op zichzelf geen grond kan vormen voor een erkenning als vluchteling"; dat uit deze laatste considerans door verzoeker ten onrechte wordt afgeleid dat de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen zodoende erkent "dat de Armeense politie nog steeds brutaal optreedt en vermeende politieke tegenstanders oppakt en vervolgt"; dat de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen in de betreffende considerans immers enkel heeft gesteld dat de aangevoerde laakbare praktijken bij ondervragingen, zelfs in de veronderstelling dat ze met de werkelijkheid overeenstemmen, op zich nog geen vervolging in de zin van de Conventie van Genève uitmaken; dat van een tegenstrijdigheid in de redengeving dan ook geen sprake is; dat uit de machtsdeelname van verzoekers partij de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen in redelijkheid heeft kunnen afleiden dat zijn

subjectieve vrees voor vervolging hoe dan ook niet langer objectief gerechtvaardigd was; dat het verzoekschrift nalaat uiteen te zetten in welk opzicht artikel 1, par. A, alinea 2 van het Verdrag van Genève wordt geschonden; dat deze toelichting niet voor het eerst in de memorie van wederantwoord kan worden gegeven; dat de artikelen 2, 3 en 5 van het E.V.R.M. niet dienend worden aangevoerd tot staving van de nietigverklaring van een beslissing, waarbij enkel over de erkenning van de hoedanigheid van vluchteling, en niet over de verwijdering van de vreemdeling uitspraak wordt gedaan; dat in de mate waarin het enig middel ontvankelijk is, het niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op zevenduizend frank, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twintig december tweeduizendeen, door :

de HH.	A. BEIRLAEN,	kamervoorzitter,
	K. VANHOUTTE,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

K. VANHOUTTE. **A. BEIRLAEN.**